

2019-
2020

Plan van aanpak Dementie Vriendelijk Overbetuwe

Forte | Ina van Meenen, Hanneke Klievink

Forte welzijn

Versie 2, 20-2-2020

Inhoud

Plan van aanpak Dementie Vriendelijk Overbetuwe	2
Start.....	2
Wat verstaan we onder een dementievriendelijke gemeente ?	2
Hoe gaan we dit bereiken ?	3
Taken en doelen van de subgroepen.....	4
Evaluatie 2020.....	6
Ambities voor 2021 en verder	6
Actielijst.....	7

Plan van aanpak Dementie Vriendelijk Overbetuwe

Op verzoek van de gemeente Overbetuwe is dit projectvoorstel ontwikkeld om meer begrip te creëren voor dementie binnen de lokale samenleving. Aan Forte Welzijn is deze opdracht gegeven om verder uit te werken.

Het aantal mensen met dementie in de gemeente Overbetuwe neemt de komende jaren toe. Ook blijven mensen steeds langer zelfstandig thuis wonen. Er zullen meer mensen een beroep doen op hun omgeving voor hulp en ondersteuning. Met de stijgende vraag naar zorg en de kosten daarvan, ligt het in de verwachting dat er een groter beroep gedaan wordt op de sociale omgeving. Dat vraagt meer kennis en begrip van die omgeving. Dit betekent ook dat er meer mantelzorgers komen en dat meer inwoners en organisaties in onze gemeente in de dagelijkse praktijk te maken krijgen met dementie.

Prognose :

	2018	2030	2050
Nederland	270.000		
Gelderland	33.000	49.000	
Overbetuwe	650	1100	1700

Start

Op 12 maart 2019 is er tijdens een netwerkconferentie de aftrap gegeven om van de gemeente Overbetuwe een dementie vriendelijke gemeente te maken.

Opdrachtgever is de gemeente Overbetuwe.

Tijdens deze netwerkconferentie is er een werkgroep DVO (Dementievriendelijk Overbetuwe) samengesteld. De werkgroep stem haar werkzaamheden af op het regionale netwerk dementie. Als er sprake is van het ontwikkelen van nieuwe initiatieven wordt inspiratie opgedaan bij “good practices” zoals het Odensehuis. Ook wordt aangehaakt bij al bestaande voorzieningen zoals het Alzheimercafé. Deze werkgroep bestaat uit deskundigen van verschillende organisaties en anderen die uit persoonlijke titel dit project wil ondersteunen.

Organisaties die onder meer zijn vertegenwoordigd:

- Buurtzorg Elst
- DemenZie
- SKT teams
- Herbergier
- Thuiszorg Totaal
- Gemeente Overbetuwe
- Forte Welzijn

Wat verstaan we onder een dementievriendelijke gemeente ?

In een dementievriendelijke gemeente:

- Kunnen mensen met dementie zo lang mogelijk mee blijven doen in de samenleving.
- Is er begrip in de samenleving

- Maakt de gemeente adequate ondersteuning en begeleiding op maat mogelijk voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
- Is er een samenhangend aanbod van opvangmogelijkheden
- Vergroot de gemeente de kennis van dementie binnen de eigen organisatie en de gemeenschap, bijvoorbeeld door het aanbieden van trainingen Omgaan met dementie.

Zo ontstaat een gemeenschap waarin iedereen dementie accepteert: van bakker en buurman tot sportclub en wijkagent. Waarin mensen met dementie gewoon boodschappen doen, hun bankzaken regelen, naar hun vereniging gaan of de bibliotheek of een museum bezoeken. En waarin de gemeenschap hen een handje toesteeft wanneer zij het even niet meer weten. De grootste wens van mensen met dementie – én hun mantelzorgers - is om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Deel blijven nemen aan het gewone leven is voor hen erg belangrijk. Daarbij hebben zij wel de hulp van hun omgeving en gemeente nodig. Samenwerking met de leden van de werkgroep DVO is van groot belang. Deze leden werken in het veld en weten waar de behoeften en vragen leven binnen de gemeenschap.

Hoe gaan we dit bereiken ?

Er zijn twee aandachtspunten in te komen tot een dementievriendelijke gemeente:

1. Het vergroten van kennis van en omgaan met mensen met dementie
2. Een op elkaar afgestemd aanbod van ondersteuning en begeleiding van voorliggende voorzieningen en van maatwerk.

We gaan hier gefaseerd mee aan de slag.

De start ligt in 2019 met aandachtspunt 1 en onderstaande acties worden meegenomen

- Overbetuwe aanmelden bij Samen Dementie vriendelijk
- Forte Welzijn is projectleider als opdrachtnemer van de gemeente voor het organiseren van trainingen omgaan met dementie
- Budget is € 10.000
- Inventariseren – samenwerken in het netwerk met andere organisaties : Wat wordt er nu al georganiseerd in de Gemeente, niet opnieuw het wiel uitvinden, aansluiting wordt gezocht bij het regionale netwerk dementie
- Samenstellen van subgroepen die (samen) gaan werken om de vastgestelde doelen te realiseren.
- Regelmatige terugkoppeling van de subgroepen in de werkgroep
- Gebruik van algemeen email adres : dementievriendelijkoverbetuwe@fortewelzijn.nl
- Looptijd plan van aanpak :2019-2020

Taken en doelen van de subgroepen

1. Subgroep 1 = Vergroten van kennis over dementie bij bedrijven met een publieksfunctie en (Non) Profit organisaties= aanspreekpersoon : Hanneke Klievink

Kennis over dementie is essentieel voor het creëren van een samenleving die goed is voor haar inwoners met dementie en hun mantelzorgers. Wanneer mensen meer weten over dementie kunnen zij het eerder (h)erkennen en weten ze beter hoe goed om te gaan met de groeiende groep mensen die met deze ziekte te maken heeft. Mensen met dementie nemen deel aan het gewone leven: je komt hen tegen op straat, bij de bakker, in de supermarkt, in het zwembad of aan de balie. Daarom is het belangrijk dat inwoners en medewerkers van organisaties en bedrijven in uw gemeente kennis hebben van dementie en hoe zij hier goed mee om kunnen gaan. Ook mensen met dementie zelf en hun mantelzorgers hebben vragen en behoefte aan informatie.

De kennis vergroten doen we gefaseerd aan de hand van trainingen en informatieverstrekking.

Voorbeelden van bedrijven met een publieksfunctie zijn winkels, horeca, taxi, etc.

Er zal gebruik gemaakt worden van het netwerkcontacten die er zijn met het bedrijfsleven vanuit mantelzorg.

Opdracht trainingen eerste half jaar 2020:

- Trainingsschema opstellen
- Begroting opstellen
- Trainers : Christa Vogel, Samen dementie vriendelijk. Ruud Dirkse DemenTalent (via Annet Fleeer)

Tweede half jaar 2020

Verenigingsleven en activiteitengroepen in de woonomgeving, maar ook het persoonlijke netwerk van mensen met dementie, worden betrokken in het streven naar een samenleving waarin mensen met dementie samen met andere inwoners kunnen deelnemen aan reguliere activiteiten. We streven naar het toegankelijk maken van voorliggende activiteiten voor mensen met dementie. Dit doen we door het begrip dementie bespreekbaar te maken, er meer bekendheid aan te geven en voorlichting te geven over omgaan met dementie. We gaan het gesprek aan hoe er binnen activiteiten rekening gehouden kan worden met mensen met dementie. Fier& in Deventer is een voorbeeld van participatie, waarin mensen met dementie gestimuleerd worden mee te (blijven) doen in de samenleving.

Daar waar mogelijk willen we ervaringsdeskundigen betrekken bij dit streven.

Opdracht tweede half jaar 2020:

Promoten van deelname aan activiteiten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers

- DVO initieert in 2019 bijeenkomsten rondom het thema Dementie en mantelzorg. Dit doen we in samenwerking met Alzheimer Nederland en binnen onze reguliere mantelzorgondersteuning Forte.
- Alzheimer café

2. Subgroep 2 = Participeren in het dementie netwerk om een afgestemd aanbod van begeleiding te bevorderen= aanspreekpersoon : Marike Hafkamp

Vanuit haar rol als kwartiermaker netwerk coördinator regio Arnhem en omstreken wordt Marike de verbindende factor.

Zij werkt met diverse groepen samen waaronder een stuurgroep. Forte welzijn gaat extra inzetten op dementie door participatie in dit netwerk te waarborgen. Hanneke Klievink zal daar namens Forte Welzijn en de rol en belangen van mantelzorgers hierbij meenemen. Het doel van een dementienetwerk is goede samenhangende begeleiding en ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Aansluiting en afstemming is er met het regionaal Netwerk Dementie Arnhem en omstreken.

Voor mensen met dementie en hun mantelzorgers is goede begeleiding nodig. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk. Het is goed om bewust te zijn van ieders unieke aard en omstandigheden. Zo kan de begeleiding worden afgestemd op ieders persoonlijke vraagstukken en wensen.

Wat is hiervoor nodig?

- samenwerking met thuiszorg, woonvoorzieningen, dagbesteding organisaties, WMO en de SKTeams.
- Zorgen voor het ontlasten van mantelzorgers
- Samenwerken met case managers
- Gebruik van en informatie over Sociale kaart delen (indien beschikbaar)

Toelichting inzet samenwerkingspartners:

Casemanagers dementie.

Iedere persoon met (een vermoeden van) dementie heeft kan vanaf de start van het diagnostisch traject een beroep doen op een casemanager. Een casemanager is een HBO+ opgeleide professional die mensen met dementie in de thuissituatie begeleidt en mantelzorgondersteuning biedt. Aansluiting en afstemming is er met het regionaalnetwerk Dementie en mantelzorgondersteuning van Forte.

Thuiszorg, dagbesteding en woonvoorzieningen

Het organiseren van goede thuiszorg, dagbesteding en woonvoorzieningen door de gemeente is van belang. De Zorgstandaard Dementie is hierbij een goede houvast. Zorg en begeleiding bij dementie behoeft specifieke kennis en deskundigheid door professionals, eventueel ondersteund door vrijwilligers. Mensen krijgen daarbij het liefst hulp dicht in de eigen buurt. Alzheimer Nederland heeft handige tips voor o.a. de inkoop van dagbesteding.

Steun voor mantelzorgers

Mantelzorgers van mensen met dementie zijn vaak zwaar belast. Daarom is het nodig hen te ontlasten zodat zij gezond blijven en hun zorgtaak langer kunnen volhouden. Dit kan door het faciliteren van kortdurende opvang van mensen met dementie of respijthulp en lotgenotengroepen.

In de praktijk blijkt dat mantelzorgers niet altijd om hulp en informatie vragen. Veel mantelzorgers vragen te veel van zichzelf uit plicht- of schuldgevoel. De mantelzorger heeft ook hulpvragen, het is belangrijk dat zijn of haar hulpvraag tijdig wordt herkend.

In de gemeente Overbetuwe is er mantelzorgondersteuning door Forte. De problematieken m.b.t. dementie zullen extra aandacht krijgen in informatievoorziening aan mantelzorgers over respijtzorg en lotgenotengroepen

Opdracht :

- Participeren in het dementie netwerk. Wat is er al, wat wordt er al gedaan?
- Aansluiting en afstemming zoeken bij regionaal Netwerk Dementie Arnhem en omstreken.
- Mee helpen om deze netwerken te verbreden zodat wordt bijgedragen aan maatschappelijke acceptatie van dementie.

Evaluatie 2020

Evaluatie punten :

Borging themabijeenkomsten november 2019

Verloop trainingen juni en december 2020

Samenwerking en netwerk juni en december 2020

Eind evaluatie in december 2020 vindt er een evaluatie plaats, worden de vervolgstappen bepaald en onderzocht hoe het project verder geborgd kan worden. Dit doen we aan de hand van het gevolgde proces, behaalde resultaten (doelen, acties) en welke effecten hebben we bereikt. Wat hebben we gehoord en gezien in de afgelopen maanden en wat is er gebaseerd op die ervaring nodig?

Na iedere training zullen bij de evaluatie deelnemers gevraagd worden zich te verbinden met het thema dementie en zich als “ambassadeur” blijvend actief in te zetten voor een dementievriendelijk Overbetuwe.

Ambities voor 2021 en verder

Blijvend zorgen voor een andere beeldvorming

We blijven onze folder / flyer verspreiden in sociale media.

Interview op beeld met kartrekker van de gemeente Overbetuwe.

Inzicht biedt uitzicht dus trainen.

We bieden de training Samen Dementievriendelijk aan. Doelgroepen worden behoefte gericht benaderd.

Mensen met dementie en hun mantelzorgers tellen mee

We organiseren blijvend thema - en informatie bijeenkomsten. We zorgen voor een informatie koffer dementie rondom het thema dementie waar we het gesprek met de partners over aangaan.

In Overbetuwe kunnen mensen actief deelnemen

Overbetuwe is een gemeente waar mensen met dementie als vanzelfsprekend participeren, met zo weinig mogelijk indicaties en specifieke voorzieningen.

Actielijst

Onderwerp	actiehouders	betrokken	streefdatum	Gerealiseerd / stand van zaken Per 1-2-2020
2019				
Aanmelden bij Samen dementie vriendelijk	Forte Welzijn	werggroep	1 augustus	ja
Akkoord plan van aanpak	Forte welzijn	Gemeente Overbetuwe	1 augustus Tussentijdse bijgesteld plan ter bespreking op 27-4-20	Akkoord op de start
PR over project dementie vriendelijk	Forte welzijn	Ina	30-9-2019 Daarna doorlopend per onderdeel/ training	Start is gecommuniceerd
Inzicht in activiteitsaanbod	Forte welzijn	Werggroep DVO Netwerk dementie	30-9-2019	Er is een overzicht, verder uitwerking in stuurgroep dementie i.s.m. partners
Samenstelling werkgroep , aanspreekpunt en planning overleggen	Forte welzijn	Werggroep DVO Stuurgroep netwerk Dementie	30-9-2019	ja
2020				
Trainingsaanbod	Forte welzijn	werggroep	Juni 2020	Aanbod is georganiseerd, 1 ^e bijeenkomst in januari 25 deelnemers. Inschrijvingen lopen
Participatie in netwerk dementie	Forte welzijn	stuurgroep	1 januari 2020	Ja, Forte zet extra in op participatie in het netwerk
Plan van aanpak toegankelijkheid van activiteiten en voorzieningen	Forte welzijn	Stuurgroep dementie Werggroep DVO Verenigingsleven Organisaties	Juni 2020	
Werving “ambassadeurs” dementie vriendelijk	Forte welzijn		doorlopend	
Uitvoering plan van aanpak, benaderen van verenigingen en organisaties	Forte welzijn	Betrokken contactpersonen van verenigingsleven Organisaties	Vanaf augustus 2020	
Evaluatie en bespreken borging en vervolg	Forte welzijn	Gemeente Overbetuwe	December 2020	
2021				
Ambities onder de aandacht gebracht breed in Overbetuwe	Forte met “ambassadeurs”	Betrokken contactpersonen van verenigingsleven en organisaties		